

Казки про мудрість

Робиш, що робиш, усе позирай на кінець

Робиш, що робиш, усе позирай на кінець Ходив цар по країнах учитися розуму. Де прийде, де що вчує, то собі у голову бере. Доки цар ходив по країнах, що міністри його досудили? Досудили міністри, як прийде цар, зарізати його. Кого ж міністри найняли зарізати царя? Найняли вони царевого бурбіля, що царя бриє, і дали йому багато грошей, лиш аби царя зарівав.

А цар за ті роки навчився розуму. Дав одному дідові за кілька слів триста срібних. Прийшов цар до того діда. Видить, сидить дідо на стільці. Цар почудувався на діда, що він такий цуравий, ряндавий, а стілець під ним дорогий. Дідо такий, як ковдош, що ходить по хижках, але стілець під ним панський. Питає дідо того царя:

— Чого ти хочеш?

— Я ходжу за розумом,— каже цар.

— Ну, то я тобі його дам.

— А який ви мені, діду, дасте розум?

— Заплати мені уперед.

— Скільки хочете, діду?

— Триста срібних.

Дав цар дідові триста срібних.

— Ну, діду, давайте розум!

— Робиш, що робиш,— позирай на кінець. Цар питає діда:

— Чи більше немає розуму?

— Доста тобі того, що я дав.

Дуже то цареві чудно, куди йде, усе повторює: «Робиш, що робиш,— позирай на кінець».

Прийшов додому. Бурбіль швидко наготував бритву, йде царя брити. Тільки бурбіль ступив до світлиці, цар каже, бо усе йому в голові було:

— Робиш, що робиш,— позирай на кінець. Але цар і сам не знав, яке те слово в. Бурбіль упав навколішки і став царя цілувати в ноги. Геть настрашився, бо думав, що цар знає, що він хоче чинити. А цар бачить, що той настрашився, і каже:

— Устань, хлопе, видиш, я наперед знав, що ти хотів зі мною чинити. Кажи тепер правду, бо як не скажеш — так грації не маєш!

Бурбіль бачить, що цар усе знає, і каже:

— Пресвітлий царю, мене міністри намовили, що коли прийдеш з країв, то аби я тебе зарівав.

— Ну, хлопе, чи правду сказав ти, чи так?

— Правду.

— Тепер іди та поклич тих міністрів, котрі тебе намовили. Мусив бурбіль покликати тих міністрів. Цар засудив їх, бурбільові дав грацію. Тоді цар подумав: «Не за дармо я дав тому дідові триста срібних, бо ті слова мені живіт подарували — робиш, що робиш,— позирай на кінець».